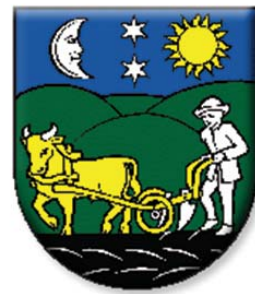

Košťianske noviny

Ročník 3 • Číslo 2/2017 • www.kostanynadturcom.sk • December 2017 • Bezplatne

Starosta obce

Vážení občania,

do Vašich rúk sa Vám dostalo už druhé tohtoročné vydanie Košťianskych novín.

V tomto, v poradí už treťom ročníku, sa nám pomaly končí druhá polovica roka. Verím, že informácie a články aj v tomto vydaní Vás zaujmú a priblížia nové udalosti nielen v obecnej samospráve. Vyberám niekoľko tém, ktorým sa chcem venovať.

Rekonštrukcia cesty I/65 a okružná križovatka pri železničnej stanici...

Začala sa už dlho očakávaná rekonštrukcia cesty prvej triedy I/65. Pre našu obec vzniká nová situácia, čo sa týka dopravy. Situácia je ako tzv. lievik, pretože intenzita dopravy, vzhľadom na semafore na niekoľkých úsekoch rekonštrukcie sa zhusťuje a je nepravdepodobná. Naš tlak na vyriešenie tohto dopravného uzla okružnou križovatkou neustále pokračuje. Na jednaniach s dotknutými orgánmi sa už čoraz viac dostáva do povedomia neúnosná situácia v Košťanoch nad Turcom. Musím poďakovať aj starostom okolitých obcí za neustálu podporu. Treba ešte vydržať. Samozrejme, že momentálne v našom regióne je prioritou dokončenie cesty prvej triedy. Naším úsilím je dosiahnuť, aby práce pokračovali na našej križovatkke.

Projekt bezpečnosti na komunikáciách v obci - fáza 2...

V minulom príspevku som písal o dokončovaní projektovej dokumentácie na vybudovanie chodníka po pravej strane z našej obce od predajne COOP Jednota až do T. Petra pod názvom spoločného projektu dvoch obcí „Chodník Turčiansky Peter – Košťany nad Turcom“. Pokročili sme ďalej a dokumentácia je už hotová. Prebieha proces územného a stavebného konania pre vydanie stavebného povolenia. Ako som spomínal, jedná sa o projekt, ktorý v spolupráci medzi oboma obcami rieši bezpečný pohyb chodcov mimo cestnej komunikácie.

Prebiehajúce jednania s vlastníckmi časti pozemkov ohľadom rozšírenia športového areálu a so zámerom vybudovania tribúny...

Vstúpili sme do jednania na odkúpenie časti pozemkov s vlastníckmi v blízkosti športového areálu. Máme zámer rozšíriť športový areál pre potrebu vybudovania krytej tribúny pre divákov a vybudovanie hracej plochy pre tréningový proces za južnou bránou. Následne po dohode a zrealizovaní prevodu vlastníctva na obec je zámer celý areál oplotiť.

Optický internet...

Montáž optického kábla v našej obci bola už takmer ukončená. Ponuka TV programov spolu s internetom bola zverejnená na webovej stránke obce. V prípade záujmu je potrebné kontaktovať spoločnosť Gaya.

Leto v školskej jedálni...

S pomocou uchádzačov o zamestnanie sme zrekonštruovali dva bezbariérové vstupy, schodišťa a skladový priestor v školskej jedálni pri základnej škole. Práce boli vykonané z dôvodu zvýšenia bezpečnosti pre žiakov a splnenie hygienických predpisov pre školské zariadenie.

Doplnenie parabolických dopravných zrkadiel...

Z dôvodu predchádzania kolíznych situácií na neprehľadných križovatkách pri pani Jonásovej v smere do nových IBV JUH Trávniky (letisko) a na rohu pily pána Daneka boli osadené dopravné parabolické zrkadlá na sprehľadnenie týchto úsekov.

Spomaľovacie priečne prahy na kritických úsekoch v obci...

Práce na spomaľovacích prahoch boli pozastavené z dôvodu nespokojnosti niektorých občanov. Rokovania o realizácii tohto zámeru budú pokračovať pri riešení dopravnej situácie v obci pri tvorbe nového územného plánu, ktorý je v počiatočnej fáze prípravy.

Hasičská zbrojnica...

Na základe vyhlásenia výzvy sme podali projekt s názvom

„Podpora zvýšenia ochrany pred požiarmi prostredníctvom výstavby, rekonštrukcie a modernizácie stavieb a opravy budov, nadobudnutie budov na účel hasičských staníc a hasičských zbrojníc“ podľa § 2 písm. c) zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Máme zámer po pridelení finančnej dotácie z prostriedkov Ministerstva vnútra SR dobudovať montovanú halu. Bude slúžiť na garážovanie hasičskej techniky, ktorú teraz máme rozmiestnenú na niekoľkých stojiskách v obci. Je potrebné túto techniku garážovať na jednom mieste, pod jednou strechou, či už z dôvodu údržby alebo výjazdov na zásah.

Poskytnutie dotácie ŽSK na vybudovanie chodníka od lekárne ku zdravotnému stredisku...

Realizovali sme tento projekt po spracovaní projektovej dokumentácie a stavebného povolenia a aj po schválení finančného príspevku – dotácie na základe zverejnenej výzvy poskytovateľa na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja v rámci programu „REGIONÁLNY ROZVOJ“ a podprogramu Verejný priestor a infraštruktúra. Bola nám poskytnutá dotácia vo výške 1 500,- € na podporovanú činnosť s názvom „Chodník od lekárne ku zdravotnému stredisku.“

Chodník má slúžiť všetkým, ktorí sa pohybujú v smere k zdravotnému stredisku, ale najmä ako napojenie na priechod z asfaltového chodníka a pokračovanie v smere k materskej škole a k obytnej zóne na Nivu a IBV Juh Trávniky (letisko). Pohybom chodcov po chodníku a nie po krajnici cesty je zvýšená ich bezpečnosť. Náklady na vybudovanie chodníka podľa projektovej dokumentácie boli rozpočtované na sumu 12 000,- €. Práce boli vykonané svojpomocne a nakupovali sme len materiál. Dokázali sme ušetriť dve tretiny nákladov. Čiže v číslach je to náklad na 4 000,-€. Z toho ešte 1 500,-€ sme získali dotáciu. Podotýkam, že dĺžka chodníka je 42 m, šírka 2 m, profilovaný je v rádiuse, čo bolo náročné najmä na pokládku zámkovkej dlažby. Až bude ustálené a najmä suché počasie, budú nastriekané priechody a označené dopravným značením.

Chcem ešte upozorniť, že chodník je pre chodcov. Nie je na parkovanie áut pri lekárni. Parkovaním na chodníku a na priechode pre chodcov dochádza k porušeniu dopravných predpisov.

Protizáplavové čistenie potoka Belianka...

V rámci ochrany pred povodňami sme s pomocou pracovníkov z radov uchádzačov o zamestnanie vyčistili pri moste potok Belianka. Požiadavka vyčistenia bola nahlásená na správu povodia Váhu z obáv ohrozenia pred záplavami v období jesenných dažďov. Po dohode so správou očistu realizovala obec.

Zakúpenie novej kosačky do športového areálu...

Stará kosačka už po toľkých rokoch doslúžila a investícia do náhradných dielov na opravu bola nerentabilná. Preto obec po dohode so športovcami pristúpila k nákupu nového stroja, ktorý bude slúžiť aj pre potreby obce.

Rozhlas IBV Juh Trávniky (letisko) a dopravné značenie...

V spolupráci s developerom, ktorý v uvedenej lokalite realizuje rodinnú výstavbu, sa nám podarilo aj túto časť obce konečne ozvučiť. Následne boli aj cesty vyznačené dopravnými značkami. Pripravená je aj stavba mostnej konštrukcie a polozenie prvej asfaltovej vrstvy v uvedenej lokalite. Tieto činnosti bude financovať spoločnosť, ktorá v tejto lokalite pôsobí.

Priechod pre chodcov na komunikácii I/65 a chodník...

Podali sme ďalší podnet na správcu komunikácie prvej triedy I/65, ktorým je SSC IVSC Žilina (Slovenská správa ciest Žilina, odbor investičnej výstavby) s urgentnou požiadavkou na riešenie nepriaznivého

stavu na priechode pre chodcov, najmä v období prudkých dažďov a topenia snehu. Správca komunikácie celú situáciu rieši reklamáciou na dodávateľa stavebných prác.

Mesiac úcty k starším...

Tak ako po ostatné roky aj tento rok pri príležitosti Mesiaca úcty k starším bola odovzdaná kytica kvetov našej najstaršej občanke, ktorou je pani Hedviga Kubešová. Prajeme jej veľa zdravia a spokojnosti do ďalších rokov v kruhu svojej rodiny.

Pripravujeme a realizujeme...

1. Dopravné ihrisko pri Materskej škole v Košťanoch nad Turcom
2. Stavebné úpravy budovy pri Materskej škole v Košťanoch nad Turcom
3. Spevnenie plochy pri budove Obecného úradu v Košťanoch nad Turcom
Projekty sú v štádiu stavebných konaní.
4. Stavebné úpravy v základnej škole – dielne a výmena PC za notebooky
Momentálny stav je taký, že sme boli oslovení na základe vydania Aktualizácie č.4 doplniť a doložiť ďalšie podklady, ktoré sme nemuseli predtým dokladovať. Projekt je v štádiu hodnotenia.
5. Výmena umelého trávniku na miniihrisku
Úrad vlády SR vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v programe „Podpora rozvoja športu na rok 2017“, do ktorej sme sa zapojili. Cieľom dotačného programu bola podpora rozvoja športu, najmä projektov

zameraných navýstavbu, údržbu a využitie multifunkčných ihrísk s umelou trávou a mantinelmi, výmeny umelého trávniku na už vybudovanom multifunkčnom ihrisku či nákupu športovej výbavy - to všetko so zameraním predovšetkým na deti a mládež. Bohužiaľ, výzva bola zrušená.

6. Územný plán obce

Začali sme prípravné práce pre obstaranie Územného plánu obce. Práce pokračujú podľa zákonom daného harmonogramu.

7. Oprava výtlkov

V rámci odstránenia cestných výtlkov v obci, boli vykonané opravy tých najrozsiahlejších.

8. Pripravujeme opravu poškodených chodníkov, časť miestnych komunikácií.

9. Pripravujeme riešenie súčasného stavu niektorých komunikácií v obci, ktoré sú podľa listov vlastníctva v súkromnom vlastníctve občanov a štátu (v správe slovenského pozemkového fondu), aby obec mohla tieto cesty spravovať podľa zákona o obecnom zriadení.

A na záver už len hádam toľko, že tieto informácie poskytnú obraz o činnosti samosprávy v rôznych oblastiach života obce. Samozrejme ďalšie budú zverejňované na našej webovej stránke a v mesačníku Obecný spravodaj.

Váš starosta

Aktuálne z obce...

Dobrovoľník telom a dušou

Čo si myslíte, že je pre záchranu ľudského života potrebné? Záchrana života je vec, ktorú by sme mali mať obsiahnutú v základnej ľudskej výbave.

Sú medzi nami ľudia, ktorí zachraňujú ľudský život bez ohľadu na fyzické, cez duchovné až duševné možnosti. Jedným z týchto ľudí je aj naša spoluobčianka pani Ružena Gašparíková. Je dlhoročnou darkyňou krvi. V tomto roku je to už 25 rokov. Vzácnu tekutinu darovala už 107- krát. Za tento čin bola odmeňovaná rôznymi oceneniami, ktoré zavŕšila obdržaním Kňazovického medaily za 80 a viac odberov – pre ženy. Svoju dobrovoľnosť prejavuje aj vo funkcii predsedu miestneho spolku Slovenského červeného kríža a členky Regionálnej rady SČK v Martine.

Tento obdivuhodný človek je ozaj darca-dobrovoľník. Vieme, že darovanie orgánov na transplantáciu je z etického hľadiska prejavom maximálnej ochoty pomôcť ľuďom s terminálnym zlyhaním orgánov, pre ktorých je to nielen zlepšenie kvality života, ale mnohokrát jediná možnosť záchranu. A ona darovala niečo zo svojho tela na záchranu svojej netere, a to jednu obličku. Tento jej čin je prejavom mimoriadnej ľudskosti a bezhraničnej lásky k svojmu blížnemu.

Jej záslužný čin bol odmenený aj kyticou kvetov starostom obce na stretnutí seniorov. Preto v mene celej obce Ti, milá Ruženka, ďakujeme za záslužný čin a prajeme Ti stále DOBRÉ ZDRAVIE!

Nový život

Spolunažívanie je v synonymickom slovníku uvedené ako „žiť s niekým na jednom mieste, v jednom spoločenstve“.

Andrej Polonec vo svojich zápiskoch k spolunažívaniu uvádza: „Spolunažívanie v obci plynie celkom hladko, čo je samozrejme pri vzájomných spoločenských a životných záujmoch, v ktorých je závislosť a svojpomoc veľmi nutná“.

Roky bežia a ani sa človek nenazdá, že je to už 5 rokov, ako sa do našej obce nasťahovali prví noví spoluobčania. Predtým polia a tiež poľné letisko sa začali premieňať. Namiesto poľnohospodárskych plodín začali vyrastať nové rodinné domy. Pristavili sme sa pri jednom z tých občanov, a to pri **p. Jánovi Hluškovi**.

„Čakali sme s manželkou narodenie nášho tretieho dieťaťa - dcéry. A bolo treba riešiť našu bytovú otázku. Môj sen bol bývať na dedine a preto sme sa rozhodli mať vlastný rodinný dom. Hľadali sme rôzne lokality a v Košťanoch nad Turcom sa ponúkala výstavba rodinných domov. Preto, že do tejto obce bolo prístupné autobusové a vlakové spojenie a od mesta to tiež nebolo ďaleko, rozhodli sme sa, že si tu vyberieme lokalitu, a to „na letisku“. Po realizácii stavby firmou Grieger, s.r.o. sme sa nasťahovali. Keďže sa deň čo deň stretávate stále s tými istými ľuďmi, títo ľudia sa napokon stanú súčasťou vášho života. Sme doslova rodina, a to aj pokrvná. Na jednej ulici dokonca žijú traja súrodenci. Prežívame krásne chvíle s dobrými susedmi. Človek už pomaly zabúda na rôzne úskalia,

s ktorými sa stretne. Naše prostredie sa vylepšuje. Vďaka firme HBJ, s.r.o. už konečne máme vyhovujúcu kanalizáciu, vyasfaltované komunikácie, pouličné osvetlenie. Máme už aj zavedený obecný rozhlas (aby sme vedeli, čo sa v obci deje), plánuje sa prístupová cesta aj protihluková stena. Myslím si, že medzi bývaním na dedine a v meste je diametrálny rozdiel. Je tu klud, pohoda. Tiež spolupráca s pracovníkmi obce a s p. starostom pri riešení niektorých problémov je celkom iná ako v meste. Tu vás nikto neodmietne, nikto neposiela od dverí k dverám, ale chce pomôcť okamžite. Preto som rád, že sme si s manželkou vybrali práve Košťany nad Turcom“.

AV

Zdravie

Teória: Zdravie je stav úplnej telesnej, psychickej (duševnej) a sociálnej pohody. Neznamená len neprítomnosť choroby alebo postihnutia. Zdravotná starostlivosť má vplyv na podporu zdravia, prevenciu, diagnostiku a liečbu ochorení.

História: (podľa zápisov Andreja Polonca). Podnebie Koštian je dosť studené, ale zdravé. Zdravie občanov podporuje i telesná práca na poli – v prírode. Deti v školskom veku bývajú telesne dosť útle a vzrastom malé v dôsledku predčasnej telesnej práce. Len v dospievajúcom veku rastú, mohutnejú. Celkove sú obyvatelia zdraví, väčšina umiera vysilením a starobou. Na infekčné choroby tu zomiera pomerne málo ľudí (v historických záznamoch je uvedená epidémia cholery v r. 1831. Trvala od 26. júla do 6. septembra. V obci ochorelo 219 obyvateľov a vyžiadala si 63 obetí.)

Ženy starnú rýchlejšie ako muži, a to po častých pôrodoch a ťažkej, namáhavej práci. Priemerný ľudský vek je 60 rokov, ale sú aj prípady dožitia 90 – 100 rokov.

Starostlivosť o zdravie:

Minulosť : (cit. Účelová publikácia Richarda Lacku „Košťany nad Turcom“ r. 1993).

„JRD v Košťanoch nad Turcom v roku 1962 uvoľnilo miestnosť na umiestnenie zdravotného strediska (v súčasnosti dom. p. Hrušku). Zriadená bola ordinácia všeobecného lekára pre obce Košťany, Žabokreky, Turčiansky Peter, Trebostovo a Trnovo. Tiež ordinoval raz týždenne detský lekár. OÚNZ v Martine roku 1975 odkúpil v obci poschodový dom po smrti Martina Michalku, ktorý adaptovali pre potreby zdravotníctva, Umiestnené tu boli ambulancie všeobecného, detského a zubného lekára. V rokoch 1987 až 1988 prebiehala generálna oprava zdravotníckeho zariadenia“. Lekári a zdravotné sestry sa v priebehu rokov menili, mnohí mladí lekári tu absolvovali nástupnú prax.

Súčasnosť:

Pediatrica – Pani doktorka Gabriela Bánovčinová sa stará o deti zo spádových obcí od roku 1986. Roky bežia a do jej

ambulancie vchádzajú jej bývalí pacienti, no teraz už v úlohe rodičov so svojimi deťmi. Hodnotenie rodiča: „Pani doktorka je skvelá a sme veľmi spokojní a šťastní, že naše dieťa ošetruje práve ona aj so skvelou tetou sestričkou Annou Žiarovou. Deti ich milujú.“

Všeobecný lekár – Pani doktorka Alena Haragová pracuje v našej obci od roku 1990. Do jej klientely patria spádové obce: Košťany n.T., Žabokreky, Turč. Peter, Trnovo, Trebostovo a mnohí dobrovoľne z celého Turca. Hodnotenie pacienta: „Celá naša rodina patrí k doktorke Haragovej. Oceňujeme jej profesionalitu, dôslednosť a ľudský prístup. Podobne aj sestrička Danko Lučanská je veľmi milá, ochotná a šikovná. Sú zohraté. Hoci majú často plnú čakáreň, nečaká sa dlho.“

Lekárneň – Magistra Antónia Halienová poskytuje tieto služby od roku 1995. Najskôr v priestoroch budovy OcÚ a od roku 2011 v nových, súkromných priestoroch. Hodnotenie klienta: „Ako dobre, že máme takú dobrú lekárneň. Nemusím ďaleko chodiť. Prejdem od pani doktorky cez dvor. Pani magistra s úsmevom poradí všetkým. Keď chýbajú lieky, hneď ich objedná. Ďakujeme jej.“

Neporiadok

Je známe, že už veľa rokov máme zabezpečený odvoz separovaného odpadu. No mnohí občania si to neuvedomujú a nedodržia určený postup. Vrecia s textilom nechávajú voľne pred kontajnerom a nepočítajú s tým, že textil bude rozhádzaný. Pri OcÚ máme kontajner na papier. Papierový odpad však uložia vo vreci ku kuka nadobám na TDO alebo spoločne s plastmi dajú do jedného vreca. V kontajneri určenom len pre zdravotné stredisko využívajú spoluobčania na umiestnenie aj neseparovaný odpad. Jedno ich však teší, že sa niekto o to postará - mokrý textil usuší, vrecia preseparuje. Je však smutné, keď to takto vykonávajú inteligentní ľudia.

Kultúrno-spoločenské stretnutia občanov

Kultúra

• V kaštieli letnú atmosféru sprijemnil koncert martinskej ľudovej hudby Javorové husle. Skupina hrala pod vedením primáša Mariána Kramára v tomto zložení: viola - Roman Konček, kontrabas - Tomáš Kramár, cimbal - Dezider Axmann. Počas koncertu predstavili slovenský folklór a aj netradičné podanie vážnej a modernej hudby.

• Protivojnová satira, keď ženy odopru mužom poslušnosť po všetkých stránkach, aby si vynútili mier nám na javisko kultúrneho domu priniesli susedia zo Žabokriek v historickej komédii Lýsistrata.

• Slávnostné prijatie jubilantov v obradnej miestnosti.

• Stretnutie seniorov s vystúpením folklórneho súboru a ľudovej muziky „Čertovka“ z Podhradia.

• Ekumenická spomienka pri pamiatke zosnulých.

• Príchod Mikuláša

Zložky

• Roznášanie baličkov SČK pre 4 sociálne odkázané rodiny.

• Marika Juríková pri Vianočných dekoráciách.

Športový deň organizátor Únia žien Slovenska

Lampiónový sprievod organizátor Únia žien Slovenska

Z obce

- Časť úrody u Bušfych

- Čierny potok v lete

- Začína jesenná orba

- Každoročne navštevuje Komisia sociálno-zdravotná pri OcZ spoločne s pánom starostom našich občanov v DSS a to rod. Pentkovú a pani Mariannu Honesovú. Pri príležitosti predvianočného stretnutia sme vyšli v ústrety rodine Pentkovej, ktorá po 8. rokoch si pozrela, čo je u nás nové.

Hobby – ručné práce (hand made)

V našom stravovacom zariadení Villaggio spríjemňujú prostredie ručné výrobky pani Ley Bukovskej. Nie sú to len obrazy na netradičnom materiáli – dreve, ale aj ručné výrobky dekupáž, čiže servítková technika a iné dekoratívne výrobky.

„Chcela som spríjemniť prostredie v stravovacom zariadení mojej prateľky Zuzany. Servítkovou technikou sme vytvorili iný, nový vzhľad truhlice. A tu v nás skrzla myšlienka, aby som sa podelila s výrobou ručných výrobkov so žienkami v priestoroch tohto stravovacieho zariadenia. Každá žena je šťastná, keď si skrášli svoje obydľie vlastnými výrobkami. Je to vlastne oddych a pocit, že sa niečo naučili a vyrobili si niečo originálne. Na prvej tvorivej dielni – workshope sme sa zaoberali servítkovou technikou a dohodli sme sa so žienkami na ďalšom stretnutí, napr. pletenie košíkov z papiera.

Dúfam, že sa to dostane do povedomia a budeme robiť ďalšie tvorivé stretnutia, ktoré spríjemnia život krásou vyrobenou vlastnými rukami“.

Hasiči

Košťianski dobrovoľní hasiči v ligovom kolotoči.

Súťažná sezóna 2017 je za nami a my bilancujeme jej výsledky.

1. Mladí hasiči:

Naša hasičská mládež sa od mája do októbra zúčastňovala na súťažiach a to:

• útok

– *dievčatá* (Dražkovce, Záturčie, Priekopa, Kláštor pod Znievom), 3 x obsadili 1. miesto, 1 x 2. miesto

– *chlapci* (Dražkovce, Záturčie), kde obsadili 2 x 2. miesto

• branný pretek

– *dievčatá* (Diaková, Trnovo, Kláštor pod Znievom, Turčianska Štiavnička), kde obsadili 1 x 1. miesto, 2 x 2. miesto a 1 x 4. miesto

– *chlapci* (Diaková, Kláštor pod Znievom), kde obsadili 2 x 2. miesto a 1 x 3. miesto

V Turčianskej lige mladých hasičov reprezentovali našu obec dievčatá a v zmiešanom družstve aj chlapci. Dievčatá

sa stali celkovým víťazom Turčianskej ligy mladých hasičov vo svojej kategórii a zmiešané družstvo sa umiestnilo na šiestom mieste.

2. Ženy:

• *Turčianska hasičská liga* – súťaže prebiehali v: Kláštore pod Znievom-stanica, Košťanoch nad Turcom, Mošovciach, Blázovciach, Malom Čepčine, Kamennej Porube, Bartošovej Lehôtke, Záturčí, Rakši, Háji, Turčianskych Tepliciach a v Socovciach. Po absolvovaní 12. kôl THL sa naše ženy v celkovom poradí umiestnili na piatom mieste z ôsmich súťažných družstiev.

• *Pohárové súťaže* – s peknými umiestneniami absolvovali v: Kláštore pod Znievom-stanica, Košťanoch nad Turcom, Mošovciach, Bartošovej Lehôtke, Záturčí, Rakši, Háji.

• *Nočné súťaže* – taktiež s peknými umiestneniami absolvovali v: Blázovciach, Malom Čepčine a v Rakši.

Klub dôchodcov

Aj druhý polrok sa dôchodci činili. Okrem tradičných posedení v klube, vzdania úcty padlým na miestnom cintoríne, výstavy úrody zo svojich záhrad doplnili svoju činnosť aj:

- prednáškami so zdravotníckou tematikou
- guláš nahradili opekačkou v Kole pod lipami
- návšteve Súkromného múzea „Notariát“ manželov Alžbety a Vladimíra Hanzlíkovcov a Thurzovho oltára v ECAV chráme Božom v Necpaloch
- k Sviatku chleba i pekárov vzali úctu k chlebu. A to nielen básňou Milana Rúfusa Chlieb náš každodenný, ale aj históriou pečenia chleba v priebehu civilizácie od dávnych vekov až dodnes aj s poverami. Nezabudlo sa ani na históriu pečenie chleba v Košťanoch, ako ju zaznamenal vo svojich zápiskoch rodák, národopisec a muzeológ pán Andrej Polonec. Záver posedenia už bola ochutnávka chleba, ktorý upiekli členky klubu
- zaujímavou prednáškou bylinkára Ing. Karla Štenbauera, spojenou s predajom preparátov

- adventným a vianočným spomienkam
- návštevou Lucie

Za ich činnorodost' ich navštívil Mikuláš, ktorý s balíčkami prišiel pre zmenu nie do klubu, ale do stravovacieho zariadenia Villaggio.

Základná škola

Vianočné trhy

*Vonku je zima, mrazivý chlad,
no v srdci teplo, čo rozpúšťa ľad.
A v okne sviečky rozžiaria strom,
Vianoce tajomstvom naplnia dom.*

12. decembra sa kultúrny dom premenil na veľkú tržnicu. Všetkých návštevníkov, zďaleka i z blízka, sem prilákala vôňa ihličia, medovníkov, oplátok. Každý si mohol zakúpiť rôzne drobnosti s vianočnou tematikou, ktoré vyrobili šikovné ruky žiakov našej základnej školy. Ale hlavne všade bolo cítiť radosť a príjemnú atmosféru. V úvodnom programe žiakov zneli vianočné piesne, koledy, tancovali snehové vločky. Pri vyslovení anjelských želaní sa v jednom oku zaleskla slza.

Nech ku všetkým vám zaletia tóny a slová piesne našich detí:

***Šťastné a veselé dnes prajeme vám,
nech nikto pri stole nesedí sám.
Šťastné a veselé nech všetci máme,
nech máme celý rok len šťastie samé.***

ABC MARTIN o. z.

je občianske združenie, ktoré sa od roku 2001 venuje organizovaniu voľnočasových aktivít pre deti a mládež. Snažíme sa naučiť deti pozitívne využívať voľný čas, a tým aktívne oddychovať nielen počas školského roku v kluboch a na jednorazových podujatiach, ale najmä cez prázdniny v denných a pobytových táboroch.

Aby sa naša práca stala profesionálnejšou, zriadili sme v roku 2006 Centrum voľného času v Košťanoch nad Turcom a v roku 2010 aj Školský klub detí v Košťanoch nad Turcom. Tieto školské zariadenia nám pomáhajú naplňovať naše poslanie. Venujú sa nielen pravidelnej záujmovej činnosti najmä v športových záujmových útvaroch: Klub priateľov futbalu, Klub priateľov hokejbalu a Florbal v športovej hale na Podháji, ale tiež výchovno-vzdelávacím aktivitám v oblasti dopravnej výchovy na vlastnom dopravnom ihrisku v Beniciach, environmentálnym aktivitám, výchove k národným tradíciám v spolupráci s Múzeom slovenskej dediny v Jahodníckych hájoch v Martine, multimediálnej výchove a práci s IKT. Organizujú športové, vedomostné, výtvarné, tanečné a spevácke súťaže, zaujímavé výlety a vzdelávacie exkurzie aj do zahraničia vlastným autobusom. V roku 2012 sme sa presťahovali do priestorov bývalej malotriednej školy v Košťanoch nad Turcom, kde vznikol zázračný svet pre deti na motívy rozprávok J. C. Hronského – Čítankovo. Od roku 2013 do 2015 v dôsledku zmeny financovania školských zariadení sa činnosť CVČ orientovala najmä na prácu so stredoškolskou mládežou v kluboch: História ad infinitum, Klub Komenský a Klub Orbis Pictus. Projekt IN MEDIAS RES zameraný na rozvoj digitálnej gramotnosti, logického myslenia a pozitívne využívanie voľného času stredoškolskej mládeže úspešne prebiehal v rokoch 2014 až 2016, následne ho OŠaŠ ŽSK zrušil.

V roku 2017 sme pripravili dve novinky. Na rozvoj predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti je zameraný celoročný cyklus podujatí Písmenková polievka a projekt Digimaker smeruje k rozvoju mediálnej, digitálnej a finančnej gramotnosti.

Ďakujeme Žilinskému samosprávnemu kraju a obciam : Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Mošovce, Blatnica, Pribovce, Karlová, Skalité, Trebostovo, Valča a Žabokreky

za finančnú podporu výchovnovzdelávacích aktivít SCVČ ABC aj v roku 2017. Bez ich podpory by činnosť SCVČ ABC zanikla.

Ako vzniklo Čítankovo?

V roku 2012 sa skupina pedagógov z občianskeho združenia ABC MARTIN rozhodla vybudovať čarovnú krajinu pre deti. Ponuka obce Košťany nad Turcom využiť priestory starej školy s veľkým pozemkom, využívaným len na poľnohospodárske účely, prišla v pravej chvíli. A tak dnes deti navštevujú netradičnú záhradu, ktorá od roku 2013 víta svojich návštevníkov. Časom sa záhrada rozrástla o nové zaujímavosti. Ako prví ste mohli navštíviť rodný domček Smelého Zajka. Postupne pribudla medvedica s medvied'atmi, dvor s Dubkáčikom a Budkáčikom, rozprávková stanica a Tri múdre kozliatka. Vybudovaním bludiska, zajkovej kancelárie, gazdovského dvora, africkej dedinky, galérie a jazera sa krajina rozprávkového Chytrákova dotvorila a cestovanie v stopách Smelého Zajka je určite nezabudnuteľným zážitkom. Návšteva v Čítankove vtiahne deti nielen do rozprávok J.C.Hronského. V limitovaných čítankovských špeciáloch na motívy kníh slovenských aj zahraničných spisovateľov je možné neustále objavovať čaro ukryté v rozprávkach.

Čítankovo – rozprávkový svet v Košťanoch nad Turcom.

„Synko - Zajko, dobre sa mávaj, na labky si pozor dávaj a nikdy nechodievaj po tých chodníčkoch, po ktorých chodievajú ľudia,“ s týmito slovami vyprevádzal do sveta svojho syna Zajačik v rozprávke Jozefa Cigera Hronského. Tento závan detstva sa podarilo znovu oživiť. Do atmosféry rozprávok Jozefa Cigera Hronského je možné sa ponoriť v netradičnej čarovnej záhrade Čítankovo.

Výprava za rozprávkovými hrdinami nadchýňa detských návštevníkov nielen z Turca už od roku 2013.

Smelý Zajko, Budkáčik a Dubkáčik, Tri múdre kozliatka : Všadejama, Všadebrada a Všadekapusta čakajú len na Vás. Po nastúpení do zázračného vláčika sa z čítankovskej stanice môžete vydať na dobrodružnú výpravu do Chytrákova – sveta detských príbehov.

Uvidíte tu: rodný domček Smelého Zajka, gazdovský dvor, z ktorého utiekli Budkáčik s Dubkáčikom, tri múdre kozliatka odchádzajúce do Ameriky, Smelého Zajka v službe u medvedice, lúpežníkov, stavbu nového domu Smelého Zajka. Nebude chýbať ani zajkova lesná kancelária. Navštívite aj kráľa zvierat v Afrike. Zistíte tiež, akými dopravnými prostriedkami cestoval Smelý Zajko po svete. Okrem spomenutého tu nájdete aj ďalšie zvieratká z rozprávok: múdru sovu, murárov krtkov, nebezpečného krokodíla, cvičiace opice, ťavy, na ktorých Zajačkovci prekonali púšť, orly na ktorých sa z Afriky vrátili domov a mnohé iné...

Ako to všetko zachytil vo svojich obrazoch známy maliar, môžete posúdiť po návšteve čítankovskej galérie. Na vlastnej koži si overíte, či so svojimi deťmi dokážete hrať obří šach, alebo absolvovať dobrodružnú výpravu kompu cez jazero do zeleného vtáčieho labyrintu a nájsť z neho aj cestu naspäť. Návšteva rozprávkovej krajiny Čítankovo Vás vtiahne do bludiska čarovných príbehov aj počas rozprávkových predstavení limitovaných čítankovských špeciálov na motívy kníh slovenských aj zahraničných detských spisovateľov. Každé ročné obdobie je v Čítankove výnimočné. Jesenné Bojazlivé strašidielko a Veselých duchov vystriedajú Rozprávky pod stromček. Po nich nastúpi na trón Čarovná zima a skôr než sa nazdáte, už je tu jar s Budkáčikom a Dubkáčikom. No a začiatkom leta Smelý Zajko opäť vyrazí do sveta za novými dobrodružstvami. Ak hľadáte prekvapenie pre Vaše dieťa – Čítankovo bude to pravé.

„Jáááááááá nechcem úúúúúúúú do skooooooooolký!“

Nie ja Vám náhodou tento pokrik povedomý? Určite áno. September začal a do našej „maľovanej škôlky“ vstúpili detičky, ktoré ani nevedeli čo ich čaká. Niektoré sa tešili, niektoré sa báli, iné rovno vo dverách zatiahli ručnú brzdu. Toto všetko bola zmena nielen pre deti, ale aj pre ich rodičov. V niektorých prípadoch to bolo pre rodičov ešte ťažšie. Vzdychali nielen deti, ale za rohom aj rodičia. Toto všetko je prirodzené. Ťažké chvíle zakrátko pominuli a deti spokojne vstupujú cez prah dverí a s nadšením nám rozprávajú, čo všetko sa im prihodilo. A keď sú spokojné deti, sú spokojní aj rodičia. Tak sme zvládli september a mohli sme sa pustiť do objavovania nových vecí, získavania nových vedomostí, skúseností, či návykov.

Tak ako po iné roky, aj v tento rok sme pre deti pripravili množstvo zaujímavých aktivít, ako napríklad:

- farebný týždeň zdravej výživy, jesenné tvorenie z prírodnín a lesných plodov, šarkaniádu, boli sme sa pozrieť na výstave ovocia a zeleniny v KD. Jedno popoludnie nám spríjemnil ujo Viktor svojim programom „Pesnička je liek“. Deti si zaspievali i zatancovali. Bábkové divadlo „O neposlušnej princeznej“ sa deťom veľmi páčilo. Bolo nielen pekné, zábavné, ale i poučné.

- Absolvovali sme spolu s deťmi edukačné prednášky: „Zdravý úsmev“, kde sa deti okrem iného učili aj správnej technike umývania zúbkov. Prednáška „Vitamíny“ bola realizovaná RÚVZ, bola veľmi pútavá, zameraná na intervenčné zdravotné pôsobenie, ale najmä prispôbená veku detí.

- V decembri sme si spolu s rodičmi vyzdobili našu škôlku k najkrajším sviatkom roka – „Vianociam“. A advent mohol začať. Deti spolu s pani učiteľkami nezaháľali, ale tvorili, zdobili, spievali, recitovali, aby mohli rodičom a všetkým

blízkym ukázať, ako sa tešia na Vianoce. Ten veľký deň prišiel 13.12.2017, kedy sa v kultúrny dom sa naplnil príjemnou atmosférou, spojenou so spevom, hudbou a tancom. Samozrejme aj tento rok zavítal k nám aj Mikuláš so svojim pomocníkom a deti obdaroval. Naše pozvanie prijal aj p. starosta, ktorý sa príjemnými slovami prihovoril nielen rodičom ale aj pani učiteľkám a celému kolektívu. Patrí mu vrelá vďaka za pomoc a čas, ktorý si pre nás vždy nájde. Prežili sme krásny decembrový podvečer a verím, že si rodičia nachvíľu vydýchli od predvianočného zhonu. Na vianočných trhoch sme získali finančné prostriedky, za ktoré deťom zakúpime pekné hračky do tried. Ďakujeme rodičom za pomoc, spoluprácu a koláčiky. Veľká vďaka patrí celému súdržnému kolektívu materskej školy za obetavú prácu, spoluprácu pri všetkom, čo sa v škôlke deje.

Šport

Čo sme si na začiatku sezóny 2017/2018 predsavzali, to aj realizujeme. Pokračujeme s prípravou futbalových nádejí

v družstvách prípravky a žiakov, prihlásili sme do súťaže dorastencov a muži sú po jesennej časti na 1. mieste....

Ďakujeme obci Košťany nad Turcom a všetkým sponzorom za finančnú a materiálnu podporu, divákovi za priazeň a tešíme sa na spoločné stretnutia pri futbalových zápasoch na jar 2018.

Florbal v základnej škole

Začiatkom 21. storočia sa aj na Slovensku začal postupne udomáčňovať nový kolektívny šport – florbal. Zapáčil sa mi, a tak trénujem a pripravujem chlapcov školy na súťaže už niekoľko rokov. Samozrejme, že v spolupráci s pani učiteľkou Miladou Cingelovou, ktorá učí telesnú výchovu na tunajšej škole.

Florbal ma upútal hlavne preto, že je rýchly, potrebná je v ňom tiež technika (práca s hokejkou) a športové myslenie. Do sveta hier ho voviedol bývalý švédsky hokejový obranca Börje Salming. A urobil naozaj dobre. Väčšina chlapcov mu doslova prepadla. Ba dokonca hrajú aj dievčatá. Dnes sa v tomto peknom športe poriadajú už aj majstrovstvá sveta. Vid' napríklad nedávne MS žien v Bratislave!

Problémom v našom okrese však zostávajú súťaže. V minulosti sa florbal žiakov rozvíjal cez CVC. Dnes pracujeme ako florbalový krúžok na škole. Športové majstrovstvo môžu chlapci získať jedine hernou praxou, zápasmi. A tie chýbajú. Že má zmysel venovať sa tomuto športu, presvedčujú aj

dve krásne umiestnenia starších žiakov školy v postupovej súťaži Orion Florbal Cup. V konkurencii vyše 70-tich škôl Žilinského samosprávneho kraja obsadili najprv v roku 2013 štvrté miesto a v roku 2014 dokonca tretie miesto. Veľké úspechy! A viacerí chlapci, dnes už dospelí mladí muži, pokračujú v okresnej súťaži mužov. Ďalej prípadne hrajú hokejbal a iné športové hry. Vid' príklad Alexandra Bažíka, Krištofa Ballu, Dominika Hodžu, Radka Makového, Jakuba Kračmera a ďalších!

Spomínaná generácia mala však oproti dnešným svojim nasledovníkom jednu podstatnú výhodu. Bývalí košťanskí žiaci forbalisti hrali až dve súťaže v priebehu sezóny, a to Martinskú florbalovú ligu ako aj Hornoturčiansku florbalovú ligu.

Ale venujme sa konečne radšej súčasným florbalistom. Zatiaľ trénujú raz do týždňa, a to vždy v stredu od 1330 – do 1530 hod. Mám radosť, že ich chodí pomerne veľa. Viackrát aj okolo 20. Hrajú so zápalom, hra ich baví. Sú to chlapci predovšetkým zo Žabokriek, no aj z Košťan, Necpál, Trebstova či z

Trnava. Nie všetkým hra rovnako ide. Zlepšenie nastáva individuálnym tréningom, resp. všestrannosťou. Sú medzi nimi aj pohybovo menej talentovaní, ale pravidelným športovaním sa realizujú a postupne sa zlepšujú.

V závere môjho vstupu do športovej rubriky Koštianskych novín spomeniem predsa prvý športový úspech nastupujúcej generácie. Mladší chlapci pod mojím vedením a tiež vedením pani učiteľky Cingeľovej dosiahli v tomto roku prvé pekné umiestnenie. Na Majstrovstvách okresu Martin sa umiestnili celkovo na 5. mieste z dvanástich zúčastnených družstiev.

Ale to už je za nami. Patrí sa vymenovať všetkých zapálených chlapcov, ktorí florbalový krúžok navštevujú. Sú to: Michal Štrba, Filip Štrba, Lukáš Hrončo, Branislav Kňazko, Alexander Bartoš, Lukáš Chlístek, Andrej Kapusta, Martin Koša, Adam Mičko, Adam Romančík, Matúš Kresťan, Dominik Metelka, Milan Taraba, Daniel Popluhár, Marko Horváth, Timotej Kalnický, Tomáš Kysel', Michal Špetko, Ján Jamriška, Matias Horváth, Filip Kral'ovanský, Kristián Šmátrala, Tomáš Páleš, Matúš Illo a Tibor Koškár. Za ich športové zaniechanie a úsilie im patrí veľká pochvala.

Spracoval Július Jarkovský

4. ročník turnaja v malom futbale medzi časťami obce Košťany nad Turcom

Za krásneho, priam ideálneho počasia sa uskutočnil 4. ročník turnaja v malom futbale medzi časťami našej obce. Turnaj otvoril starosta obce p. Marián Bunganič. Organizátor turnaja Telovýchovná jednota Turčan Košťany nad Turcom mal čo robiť, aby po prihlásení sa 7 - ich družstiev do turnaja zabezpečila plynulé odohratie jednotlivých zápasov. Do turnaja sa po prvýkrát prihlásili časti obce Benátky (časť Letisko) a Za hradskou (časť za p. Paškom). Organizačný výbor svoju úlohu splnil na „výbornú“ aj s uvareným chutným gulášom a občerstvením. Poďakovanie patrí samozrejme aj sponzorom za darované hodnotné ceny pre ocenené družstvá a jednotlivcov. Organizátorov mrzí slabá divácka účasť, čo je však asi stará bolesť v našej obci pri všetkých organizovaných akciách.

Konečné poradie:

1. Ostrov
2. Stará hradska
3. Kolo + Budovateľská ulica
4. Benátky
5. Piškótky
6. Za hradskou
7. Niva

Vyhodnotení boli aj jednotlivci:

- * za najlepšieho hráča p. Róbert Lamoš z družstva Benátky,
- * za najlepšieho brankára p. Martin Gombarský z družstva Piškótky,
- * za vytrvalosť v rozhodovaní p. Paľo Paulovič.

Peter Špalek

Memorial Cup

Dňa 29.07.2017 sa na futbalovom ihrisku v Košťanoch nad Turcom uskutočnil 2. ročník „Memorial Cup Miroslava Blahušiaka.“

Po prvom úspešnom ročníku sme sa aj tento rok rozhodli usporiadať futbalový turnaj na počesť nášho otca, na ktorom sa zúčastnilo 10 futbalových družstiev a spoločne sa postarali o príjemný futbalový zážitok. Bol pripravený aj program pre deti, nechýbal výborný guláš a občerstvenie. Veľké ĎAKUJEM patrí všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii turnaja a rovnaké ĎAKUJEM patrí všetkým, ktorí prišli a užili si tento deň spolu s nami. Vďaka výťažku z turnaja sa nám podarilo zabezpečiť vybudovanie spomienkového pomníka na nášho otca. ĎAKUJEME.

Tešíme sa na Vás na budúci rok!
Marta Blahušiaková ml. s rodinou

Žijú medzi nami

Retrospektívne obzretie sa za športovou kariérou Lucie Hrivnák Klocovej

Meno Lucie Hrivnák Klocovej, našej poprednej atlétky, je v športovom svete dosť známe. Menej však, ako sa k svojim výkonom dopracovala. Po roky som so záujmom sledoval jej športový rast.

V roku 2000 som sa ocitol v ZŠ v Košťanoch nad Turcom. Učil som vtedy jej mladšieho brata Martina. Keďže som bývalý slovenčinár, témou vyučovacej hodiny bol interview. Chcel by som Vám, čitateľom Koštianskych novín, priblížiť jej prvý športový úspech na medzinárodnej scéne.

Lucia, vtedy Klocová, reprezentovala Slovenskú republiku na Majstrovstvách sveta juniorov v Chile. Výsledok – prvá medaila, aj keď len bronzová. Veľký športový úspech!

Už vyššie spomínaný brat urobil s ňou interview, ktoré teraz zverejňujeme:

- Aké športové ciele ste si vytýčili spolu s trénerom pred vašim odletom do Južnej Ameriky?

Tie boli dva. Prvý bežať na MSJ spolu trikrát. Čiže v rozbehu, semifinále a vo finále. A druhý bežať na hranici nominačného času.

- Popíš svoje pocity po rozbehu, ktorý znamenal postup z 2. miesta do semifinále!
Svoje robila aj tréma. Po pretekoch som sa necítila moc unavená. Ved' čas 2:10,20 bol tréningový. Situácia si nevyžadovala ísť rýchlejšie. Bolo treba šetriť sily.
- Na druhý deň bolo semifinále. Môžeš nám opísať tieto preteky?
Semifinálový beh bol podobný ako v prvý deň. Veľa sa taktizovalo. V závere som ešte predbehla Keňanku Langatovú a postúpila som z 1. miesta do finále. Čas 2:06,77 bol síce horší ako nominačný, ale ešte som mala jeden pokus. A to veľké finále.
- Po dni oddychu to prišlo. Riadna tréma, však?
Samozrejme. A nielen ja. Všetky súperky sa svojím spôsobom odreagovávajú. Ja pred pretekom vnímam iba samu seba.
- Ako prebiehalo finále?
Hneď po štarte to bol neúprostný boj. Bežali sme v balíku a len veľmi ťažko sa dala držať pozícia. Bolo to samozrejme veľmi rýchle. Do čela sa dostala Keňanka a za ňou išla Austrálčanka Clarková. Ja som striedavo bežala na štvrtom a piatom mieste. Po asi 500 metroch som bola tretia, ale Rumunka Ripanuová sa držala tesne v závese za mnou. Cítila som, ako sa na mňa tlačí. Už tu som vytušila, že sa bude rozhodovať v cieľovej rovinke. Prvé dve nám odskočili v poslednej zákrute. Ripanuová sa pokúšala dostať pred mňa. Postupne som ju vytlačila od mantinelu a až po hranicu asi 60 metrov pred cieľom sme obidve bežali plece pri pleci. Potom našťastie odpadla a ja som zúročila natrénovanú rýchlosť.
- Tvoje pocity? Uvedomovala si si, že máš bronzovú medailu?
Bolí to krásne pocity radosti, šťastia a športovej únavy. Keď som sa ešte dozvedela výsledný čas, neverila som, že je to všetko pravda. Koľko radosti sa v človeku nájde po takom výkone.
- Viem, že by si nám ešte veľa mohla rozprávať. Ale o tom až nabadúce. Prajem ti veľa úspechov a nech ťa obchádzajú zranenia čo najďalej.

Martin Kloc, žiak VII. triedy

Tol'ko zo začiatku bežeckej kariéry. No a v ďalších rokoch nasledovali ďalšie úspechy. Ešte v roku 2001 bola majsterkou Európy (1. miesto) a medailovú sadu v juniorskom veku skompletizovala striebornou medailou na MSJ v roku 2002. Potom mnoho pretekov či už na 800 m alebo neskôr na 1500 m. Za tých 19 rokov ich bolo neúrekom. Vrcholom jej športového úsilia bola až 4-násobná účasť na olympijských hrách, a to v Aténach, Pekingu, Londýne a v Rio de Janeiru. Jej najúspešnejším vystúpením bol beh na 1500 m v Londýne. Na dráhe síce dobehla na 8. mieste, no po usvedčení niektorých súperiek z dopingu v ďalších rokoch postúpila na skvelé 5. miesto. Ale medaila je medaila aj v dospelom veku. Tej sa dočkala „naša Lucka“ až po dlhých siedmich rokoch. Zaslúžila si ju na MS v Barcelone roku 2010, kde finišovala na 800-ke štvrtá. Po diskvalifikácii Rusky Márie Savinovej usvedčenej z dopingu bola jej odovzdaná v lete 2017 na atletickom mítingu v Šamoríne. Aké pocity mala pri jej odovzdávaní? Nechajme radšej hovoriť ju: „*Je to najcennejšia a najkrajšia zo seniorských, akú mám. No užít*

si slávu na štadióne, nadšenie divákov a neopakovateľné chvíle mi už nič nenahradí. Aj napriek tomu som šťastná.“ Nečakane sa však priblížil koniec jej športovej kariéry. Dôvody zdravotné, pokročilejší vek. Avšak ten hlavný prekvapujúco radostný. Očakáva sa druhý prírastok do mladej rodiny. Ten bol napokon rozhodujúci. Na dráhe ju už teda neuvidíme. Na beh však nezanevrela. Možno sa objaví na dlhších behoch v teréne. Nechajme sa prekvapiť! Pokúsme sa teraz zodpovedať, čo beh „našej Lucke“ vzal a čo dal. Sama hodnotí, spomína: „*Skoro dvadsať rokov tvrdej prípravy doma v Košťanoch nad Turcom, neskôr v Martine a na ich okolí - i v nepriaznivých tréningových a poveternostných podmienkach. Časté prepady dopingových komisárov aj doma a v rôznych situáciách. Dlhé pobyty na sústreďeniach doma i v zahraničí (oblúbená i občas zatracovaná destinácia Gran Canaria na Kanárskych ostrovoch – rovnaký hotel, rovnaký tréner...), lety lietadlom, veľké vzdialenosti autom atď. A čo dal? Poznanie viacerých krajín, nadviazanie nových priateľstiev so športovcami i radostné pocity z pretekania.*“

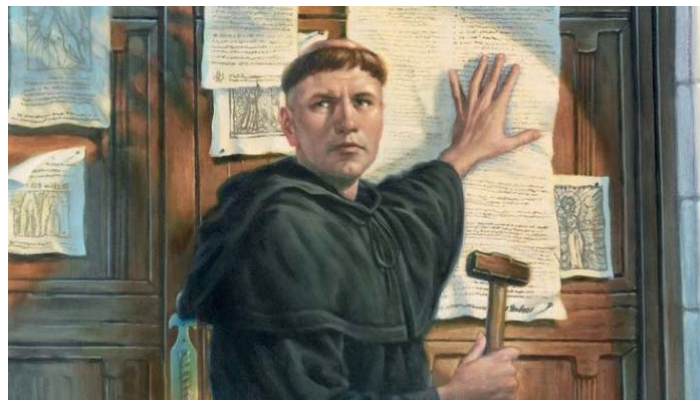
Všetko by sa asi nebolo udialo bez tých správnych ľudí v jej okolí. Tolerantných a k športu naklonených rodičov, pokojného a milujúceho manžela, vynikajúceho trénera Pavla Slouku a tiež atletického oddielu v Martine, za ktorý najviac pretekala. Svojimi športovými úspechmi zviditeľnovala Slovenskú republiku a Turiec.

A čo napísať o samotnej Lucke Hrivnák Klocovej? Zdobili a zdobia ju len tie najkrajšie ľudské vlastnosti: húževnatosť, pracovitosť, cieľavedomosť, úprimnosť, priateľskosť a spoločenskosť. Držme jej preto všetci palce aj v ďalšom živote. Za všetkých obyvateľov Košťan nad Turcom jej redakcia Košťianskych novín praje len to najlepšie.

Vtedy vo Wittenbergu

Prechádzka historickým Wittenbergom stojí zato. Krásna promenáda ohraničená dvomi miestnymi dominantami, monumentálnymi stredovekými evanjelickými kostolmi, pripomína cestu do histórie. Všade cítiť výnimočný, jubilejný rok. Historické odkazy na 500. výročie onej epochálnej udalosti, ktorá otriasla Európou, dala svetú nový impulz a v konečnom dôsledku aj evanjelikov.

Všetko sa to kedysi začalo v tom hornom zámockom kostole. Zámocký kostol patril pod vynikajúcu Wittenberskú univerzitu. Chrám neslúžil len na bohoslužobné účely. Na jeho pôde prebiehali aj prednášky, promócie končiacich študentov, či dišputy, diskusie o zásadných teologicko-filozofických témach. Dvere chrámu slúžili aj ako oznamová tabuľa, kde viseli pozvánky na rôzne podujatia, či podnety k prebiehajúcim diskusiám. Univerzita mala vo svojom profesorskom zbore jedného veľmi agilného mladého intelektuála. Bol ním doktor teológie, istý Martin Luther. Mladý profesor veľmi ťažko znášal stredovekú prax rímskej cirkvi na čele s medičiovským renesančným pápežom Levom X. Bol to rozhadzovačný pápež, bezstarostný pôžitkář. Neštil sa ziskávať peniaze na svoje projekty aj takým spôsobom, že dával do záložne palácový nábytok, drahé príbory či nádoby. Pápežovým najväčším projektom bola monumentálna megastavba Bazilika svätého Petra. Tento bezosporu krásny, ale obrovský projekt, však hltal nepredstaviteľné množstvo finančných prostriedkov. Pápežská pokladnica permanentne zívala prázdnotou, a tak na získanie ďalších finančných prostriedkov na stavbu chrámu obnovil predávanie odpustkov, ktoré zaviedol ešte jeho predchodca Július II. A keď v januári 1517 začal s masívnou predajnou kampaňou odpustkov dominikán Ján Tecel, presvedčený stúpenec Ríma, mladý profesor, inak tiež augustiánsky mních Martin Luther, nemohol mlčať. Na protest proti predávaniu odpustkov pribil dňa 31. októbra toho istého roku deň pred sviatkom všetkých svätých na dvere wittenberského zámockého kostola 95 výpovedí – téz. Prečo ich bolo 95??? Nuž preto, lebo predavači dostali od biskupov práve 95 úprav - ako, prečo a komu odpustky

predávať. Jednotlivým výpovediam predchádzal tento úvod:

„Z opravdivej lásky a osobitného úsilia vyniesť pravdu na svetlo má sa vo Wittenbergu dišputovať o nasledujúcich výpovediach pod predsedníctvom ctihodného otca dr. Martina Luthera, augustiniána, magistra slobodných umení a Písma svätého, ako aj riadneho učiteľa. Prosí preto tých, čo nie sú prítomní a nemôžu si s nami vymeniť názory, aby to urobili písomne. V mene nášho Pána Ježiša Krista. Amen. Martin Luther, Wittenberg, 31. október 1517.“

Mladý učenec určite nemal najmenšiu predstavu o tom, ako jeho iniciatíva skončí. Netušil, že jeho vystúpenie dá do pohybu celú Európu. A už vôbec by ho nenapadlo, že tento symbolický čin sa bude v budúcnosti chápať ako dejinný prelom, ktorý uzavrie obdobie stredoveku. Nemohol vedieť, ako jeho znovuobjavené učenie apoštola Pavla o ospravedlnení (legendárna epištola Rímskym), zmení pohľad na Boha, ako zmení pohľad na človeka, na jeho osobnú slobodu, na vzájomný rešpekt a úctu.

Áno, prechádzka historickým Wittenbergom stojí zato. Som rád, že sme ju s našimi bratmi a sestrami zo zboru, spoločne s priateľmi z blatnickej cirkvi mohli absolvovať. Bolo to ohromne obohacujúce vyvrcholenie nášho jubilejného 500. výročia reformácie.

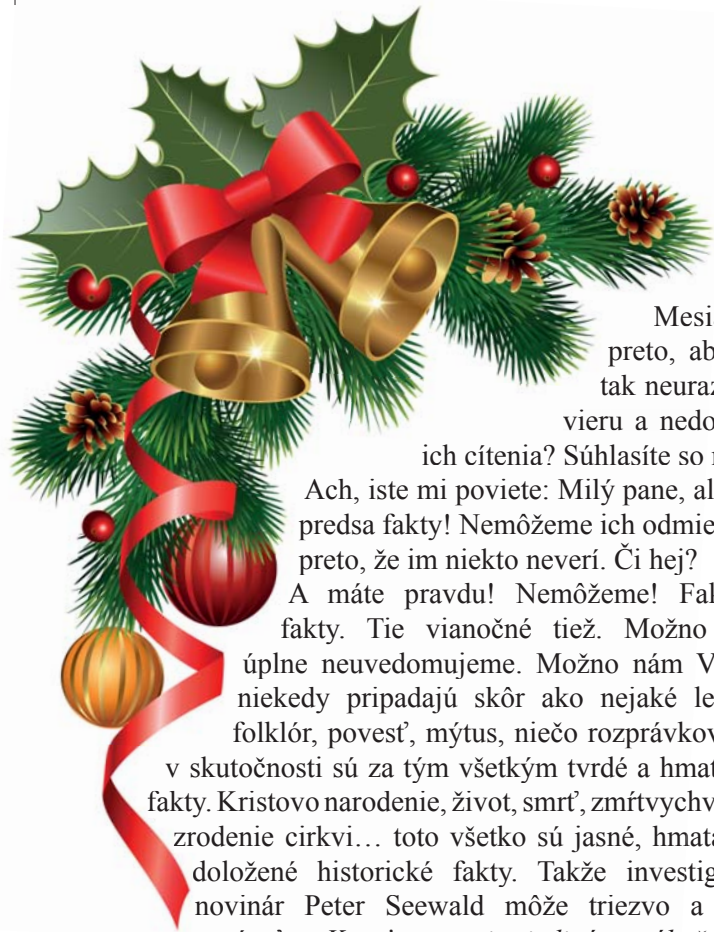
SOLI DEO GRATIA!

Marek Szabó

Vianoce sú... čo vlastne?

Čítali ste to? V Amerike mnohí Vianoce nazývajú „Zimnými sviatkami“, v Nemecku vianočné trhy premenovali na „Hviezdne trhy“ a vo Francúzsku keby ste na verejnosti vystavili jasličky, napríklad vo výklade do obchodu, mohli by ste ísť do väzenia. Prečo? Dôvodom, ako hovoria obhajcovia týchto krokov, je tolerancia. Aby sme nevnucovali nikomu nejakú vieru (okrem tej ich, samozrejme), alebo aby sme neurážali náboženskú vieru a cítenie iných, napríklad moslimov alebo hinduistov. Nie je to krásna myšlienka? Rešpektovať vieru iných? Cítenie iných? Názory iných? Nepochybne je, lenže... Lenže viete o tom, že na svete sú ľudia, ktorí veria, že Zem je plochá a Američania nikdy nepristáli na Mesiaci? Nemyslíte si, že by sme mali prestať na zemepise učiť o guľatosti Zeme a z dejepisu vystrihnúť kapitoly o Neilovi Armstrongovi ako prvom človeku na

Mesiaci? To preto, aby sme tak neurazili ich vieru a nedotkli sa ich cítenia? Súhlasíte so mnou? Ach, iste mi povieť: Milý pane, ale to sú predsa fakty! Nemôžeme ich odmietat' len preto, že im niekto neverí. Či hej? A máte pravdu! Nemôžeme! Fakty sú fakty. Tie vianočné tiež. Možno si to úplne neuvedomujeme. Možno nám Vianoce niekedy pripadajú skôr ako nejaké legenda, folklór, povest', mýtus, niečo rozprávkové. Ale v skutočnosti sú za tým všetkým tvrdé a hmatateľné fakty. Kristovo narodenie, život, smrť, zmŕtvychvstanie, zrodenie cirkvi... toto všetko sú jasné, hmatateľné, doložené historické fakty. Takže investigatívny novinár Peter Seewald môže triezvo a vecne napísať: „*Kresťanstvo je jediným náboženským posolstvom, ktoré nespočíva na múdroslovi, na nejakej ideji, ale je jediným historicky podloženým náboženstvom ľudstva vôbec. Inými slovami: Kresťanstvo je viera v určité fakty, ktoré sa odohrali na istom mieste v istom čase.*“ Ale to nie je zďaleka všetko! Tento Ježiš je stále prítomný, dosiahnuteľný. Slovom oxfordského matematika Johna Lennox: „Je tu osobná skúsenosť miliónov ľudí,“ ktorí sa s Kristom osobne vo svojom živote stretli a zažili Jeho moc. Aj to je fakt, objektívny fakt spoločnej a porovnateľnej skúsenosti ľudí, inak rozdielných vzdelaním, pôvodom, pohlavím, postavením, rasou, dobou, národnosťou – a predsa nezávisle

na sebe zažívajúcich jedno a to isté. A to ani nehovoriac o zázrakoch, ktoré Kristus stále medzi nami koná. Ak sa vrátíme znova k Seewaldovi: „*Správky o zázrakoch v priebehu kresťanských dejín dosahujú státisícové počty. Či už ide o uzdravenia, zázračné obrátenia, zázračné účinky hostí, tisíce mariánskych zjavení, zjavení Krista, stigmatizácie, bilokácie, neporušiteľnosť tela - takéto „znamenia“ sa vyskytujú hojne a mnohokrát aj dnes a ich dokumentácia zaberá celé knižnice. Všetky tieto prípady boli v procesoch cirkevného skúmania právne čo najprísnejšie preverované a vždy sa museli ukázať ako „dodnes naozaj nepopierateľné dokázané.“* Možno na prvé počutie neuveriteľné, ale práve preto dôkladne preskúmané, zdokumentované, overené a potvrdené nič než fakty!

Čím sú teda pre nás Vianoce? Oslavou toho najzázračnejšieho faktu, aký sa kedy v ľudských dejinách udial: Boh sa stal človekom! Boh vstúpil do života ľudstva a do našich životov tu a teraz! Boh s nami – tu a teraz. Boh krásny, nádherný, vyvyšujúci a uzdravujúci! Boh!

Nie, nie sme netolerantní. Rešpektujeme právo každého jedného človeka neprijímať fakty a nahradiť ich kadejakými vierami a cíteniami. Rešpektujeme právo každého jedného človeka odmietnuť fakty a prežívať Vianoce ako nejakú rozprávku, legendu či mýtus, alebo len proste ako sviatky zimy, darčiekov a vari prejedania sa... Ale my ostaneme radšej triezvi, budeme sa držať triezvych faktov a budeme si vychutnávať skutočnosť. A aj tá je faktom! To, čo Boh na Vianoce vykonal, je zázračnejšie, než všetky zázraky sveta, čarokrásnejšie, než všetky rozprávky a legendy sveta a pritom tak skutočné, ako že práve čítate tento článok... A túto radosť nám, – mne ani Vám, nikomu, – nič a nik nevezme!

Požehnané, krásne a nadmieru radostné Vianoce všetkým!

Spoločenská rubrika

V živote je len jedno šťastie, milovať a byť milovaný
(George Sand)

Narodili sa:

- Litauský Tobias
- Katuščáková Agáta
- Rusnák Štefan
- Hanula Mathias
- Kubíková Sarah
- Kucel Alex

Rodičom srdečne blahoželáme!

Rozlúčili sme sa:

- Potůčková Eva
- Pecháček Ladislav
- Kutel' Peter
- Mordel Ján

Česť ich pamiatke.

Manželstvo uzavreli:

- Handzuš Peter – Pochybová Zuzana
- Martiš Martin – Rusnáková Monika

Prajeme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.